

Olukorra kirjeldus:

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur (HAKA) on 2009. aastal loodud autonoomne organisatsioon, mille ülesanne on hariduse kvaliteedi hindamine ja kvaliteedikultuuri edendamine kõikidel haridustasemetel. HAKA tegutseb sõltumatu üksusena Haridus- ja Noorteameti koosseisus ning tema juhtimiseks on moodustatud erinevate huvirühmade esindajatest koosnev kuratoorium, mis tagab tegevuse läbipaistvuse ja strateegilise suunamise.

HAKA tegutseb neljas haridusvaldkonnas – kõrgharidus, kutseharidus, täienduskoolitus ja üldharidus. HAKA viib läbi nii õppeasutuste kui õppekavade/ õppekavarühmade kvaliteedihindamisi, esmahindamisi, temaatilisi hindamisi, arendab kvaliteedihindamise mudeleid, viib läbi koolitusi, tegeleb rahvusvahelise koostööga ning koostab oma valdkonna piires analüüse.

HAKA tegevusi raamistab arengukava aastateks 2023–2027. HAKA missioon on võimestada õppeasutusi ning teisi partnereid õppimise ja õpetamise kvaliteedi edendamisel ning õppiija arengu toetamisel. HAKA visiooniks aastaks 2035 on olla kvaliteedikultuuri tunnustatud eestvedaja kogu hariduse valdkonnas.

Missioonist tulenevalt on üheks arengukava strateegilistest eesmärkidest *"HAKA on usaldusväärne ja kasulik partner kõikidele hariduse valdkonna sidusrühmadele"*, ning edu võtmenäitajaks on partnerite kõrge rahulolu agentuuri tegevustega.

HAKA tegutseb hariduse kvaliteedi hindamise võtmeinstituutsioonina ning partnerite rahulolu ja usaldus on keskse tähtsusega tagamaks, et HAKA tegevustel oleks laiapõhjaline mõju Eesti haridussüsteemis. Agentuuri töö keskmes on alati olnud partnerluspõhine koostöö ning kõik organisatsiooni kesksed protsessid on üles ehitatud koosloome põhimõtteid arvestades. HAKAs väärtustatakse kõrgelt nii pidevat vastastikust õppimist kui saadud oskusteabe levitamist ühiskonnas. Kõigis kvaliteedihindamise mudelite arendamise ja hindamistegevustes kaasab HAKA sõltumatuid eksperte, kelle teadmised ja kogemused tagavad kvaliteedihindamise usaldusväärset. Lisaks kuratooriumile ja ekspertidele aitavad HAKA tööd suunata ja tagasisidestada olulistest sihtrühmadest koosnevad valdkondlikud hindamisnõukogud, nõukogud või koostöökoda. Need loodud struktuurid võimaldavad kaasata aruteludesse erinevaid huvipooli ja tagavad, et HAKA tegevused lähtuvad valdkondlikest vajadustest.

Seega, koostöö ja usaldusväärne on kvaliteedihindamise oluliseks aluseks ning on kriitilise tähtsusega, et HAKA suudaks pakkuda lisaks õppeasutustele väärtust ka kõikidele teistele olulistele partneritele. Siiani ei ole aga HAKAs süstemaatiliselt kogutud tagasisidet võtmepartnerite rahulolu kohta. Kuigi agentuuris väärtustatakse pidevat partneritega suhtlust ning jooksva tagasiside saamist, on oluline tervikuna mõista, kuidas kõige olulisemad võtmepartnerid HAKA tegemistega suhestuvad.

Käesolev partnerlusuuring on algatatud eesmärgiga hinnata ja analüüsida, kuidas

usaldusväärne ja kasulik on HAKA oma tegevustega partnerite jaoks olnud ning milline on partnerite üldine rahulolu agentuuri tööga. Uuringu tulemused pakuvad väärtuslikku sisendit HAKA tegevuste arendamiseks, aitavad kaardistada senise koostöö tugevusi ja väljakutseid ning toetavad agentuuri tulevikusuundade kavandamist.

Uuringu tulemusi kasutatakse HAKA sisemiseks arendustegevuseks, koostöö tõhustamiseks ning partnerlustegevuste mõtestamiseks. Paari aasta jooksul on vajalik läbi viia ka kordusuuring.

Uuringu eesmärk ning peamised uurimisteemad

Uuringu eesmärk on kaardistada ja analüüsida partnerorganisatsioonide vaates HAKA praegust kuvandit (usaldusväärsus), tegevuste mõju (kasu) ning arenguvõimalusi. Uuringu kaudu kogutav tagasiside aitab mõista, kuidas HAKA tegevus vastab partnerite ootustele ja millist kasu nad HAKA tegevustes näevad, milline on organisatsiooni positsioon haridusmaastikul ning kuidas saaks organisatsiooni tegevusi sihipärasemalt suunata ja arendada.

Peamised uurimisküsimused on:

1. Kuidas tajuvad partnerorganisatsioonid HAKA usaldusväärst hariduse kvaliteedi hindamise ja arendamise kontekstis?
2. Millisena tajutakse HAKA lisandväärtust hariduse kvaliteedi hindamise ja arendamise protsessis?
3. Millisel määral ja kuidas vastab HAKA tegevus partnerorganisatsioonide ootustele? Kuidas võiks koostööd ja kaasamist tõhustada?
4. Milline on HAKA roll hariduspoliitika kujundamises? Kuidas saaks agentuuri mõju ning nähtavust strateegilistes otsustusprotsessides suurendada?
5. Millised on partnerite ootused HAKA visiooni ellu rakendamisel?

Uurimisküsimustele vastamisel tuleb lõpparuande koostamisel lähtuda järgmistest teemdest:

1. **HAKA kasu ja lisandväärtus.** Hinnata, kas HAKA tegevus on partnerite jaoks usaldusväärne, kasulik ja lisandväärtust loov. Kaardistada partnerite ootused HAKA seniste tegevuste ja arenduste osas. Uurida, millised lähenemisviisid võiksid partnerite hinnangul aidata HAKA otsustel muutuda senisest enam hinnatavate organisatsioonide strateegiliste protsesside osadeks.
2. **Partnerite kaasamine ja ootused.** Analüüsida, kuidas tunnevad partnerid end HAKA otsustus- ja arendusprotsessidesse kaasatuna. Selgitada, millistes aspektides võiks kaasamist suurendada ja miks see partnerite jaoks oluline on.
3. **HAKA roll hariduspoliitika kujundamises.** Uurida, kuidas nähakse HAKAt hariduspoliitika suunajana ning kas ja kuidas võiks agentuur oma nähtavust ja mõju suurendada. Kaardistada võimalused, kuidas hindamisotsused ja analüüsid jõuaksid tugevamalt poliitikakujundamisse.
4. **HAKA visiooni ja strateegilise suuna toetamine.** Koguda partnerite ettepanekuid,

kuidas HAKA saaks tõhusamalt olla kvaliteedikultuuri eestvedaja hariduse valdkonnas. Hinnata võimalikke samme, mis aitaksid HAKA visiooni elluviimist tugevdada.

5. **HAKA väärtuste tajumine.** Läbivalt tuleks analüüsi koostamisel pöörata tähelepanu, kuivõrd HAKA tegevus peegeldab partnerite silmis organisatsiooni peamisi väärtusi, nagu kompetentsus, avatus, süsteemsus ja koosloome.

Pakkumiskutse esitaja võib pakkumuses esitada omapoolse raporti struktuuri, mis vastab uuringu eesmärkidele ning seatud uurimisküsimustele.

Uuringu läbiviimise meetodika

Uurimisküsimustele vastamiseks viiakse läbi intervjuud vähemalt 11 võtmepartneri hulgas. Valitud partnerite nimistu annab ette pakkumuskutse esitaja. Konkreetsed esindajad organisatsioonist valib pakkuja kooskõlastades need pakkumuskutse esitajaga.

Soovituslik on andmekorje viia läbi kahes etapis, grüpiintervjuud partnerite esindajatega ning seejärel fookusgrupi intervjuu, mis keskenduks esimesel etapil kerkinud teemadele.

Soovituslikult kasutatakse peamiseks infokorjeks poolstruktureeritud grüpiintervjuud või sarnast meetodit, mis võimaldab saada vastuseid nii konkreetsetele ette määratud ja uurimisküsimustega seotud teemadel kui koguda unikaalset informatsiooni uuringus osalejatelt. Võimalikud grüpiintervjuud viiakse läbi iga valimisse sattunud partnerorganisatsiooniga eraldi, kus intervjuul osaleb vähemalt kaks organisatsiooni esindajat, erandkorras ühe partnerorganisatsiooni puhul vähemalt neli esindajat.

Fookusgrupi võimalik arutelu peaks põhinema hüpoteesidel ning olema spetsiifilisemalt seotud tuleviku ja HAKA arenguvaatega. Fookusgrupi intervjuul osalejate valimisel tuleb lähtuda põhimõttest, et esindatud oleksid võimalikud erinevate partnerite vaated.

Võimalikud intervjuude küsimused kooskõlastatakse eelnevalt pakkumuskutse koostajaga. Peale grüpiintervjuude tegemist analüüsitakse saadud informatsioon ning tutvustatakse vahetulemusi tellijale (vt detailsemat ajakava).

Tulemused

Valitud pakkuja peab:

1. esitama lõpparuande, mis sisaldab analüüsitud andmeid ja järeldusi vastavalt ette antud uurimisküsimustele ja kokku lepitud teemaplokkidele. Aruanne sisaldab eraldi järeldusi nii grüpiintervjuude kui fookusgrupi intervjuude tulemusel saadud järelduste kohta;
2. andma tellijale üle intervjuu küsimused, kõik intervjuude kaugu kogutud informatsiooni ja algandmed.

Ajakava

Uuringu algus: hiljemalt 7.04.2025

Uuringu meetodika ja intervjuude küsimuste läbirääkimine: hiljemalt 15.05.2025

Uuringu esmaste tulemuste tutvustamine pakkumuskutse esitajale: hiljemalt 15.05.2025

Uuringu lõpparuande esitamine koos kogutud andmetega 10.06.2025